
СОВЕТИ ЗА ТОА КАКО ТРЕБА ДА РАЗГОВАРАТЕ СО ВАШИТЕ ДЕЦА, ЧЛЕНОВИТЕ НА ВАШАТА ЗАЕДНИЦА, СЕМЕЈСТВО, ПРИЈАТЕЛИ, СО ЦЕЛ ДА СЕ НАМАЛИ СТРАВОТ, СТИГМАТА И ДИСКРИМИНАЦИЈАТА ПОВРЗАНА СО НОВИОТ КОРОНАВИРУС COVID – 19

Разбирливо е луѓето да се чувствуваат загрижени по однос на епидемијата со Коронавирус. Меѓутоа стравот, стигматизацијата и дискриминацијата ја прават тешката ситуација уште полоша. На пример, постојат созананија и извештаи ширум светот дека одредени лица кои се под ризик, или припаѓаат на одредени етнички групи, се предмет на говор на омраза и вербални напади.

Итните јавно здравствени состојби, како што е оваа епидемија, претставуваат стресни периоди за сите кои се засегнати. Затоа од исклучителна важност е да бидете постојано информирани и да бидете љубезни едни кон други, како и да се поддржувате едни со други. Зборовите значат многу, и доколку користите говор кој што ги зајакнува постоечките стереотипи поврзани со заразата, тоа може да ги одврати луѓето да направат тест и да преземат навремени акции со цел да се заштитат себеси, своите семејства и своите заедници.

Во продолжение следуваат неколку совети за тоа како треба да се зборува за новиот коронавирус со децата, семејството, пријателите и лицата од вашата заедница.

КАКО ТРЕБА: Разговарајте отворено околу се што е поврзано со новиот коронавирус COVID – 19.

КАКО НЕ ТРЕБА: Немојте да ја поврзувате болеста со одредена етничка припадност или држава. Запаметете вирусите не одбираат кого ќе заразат, и од вирусот може да се зарази било кое население од било која држава, етничка припадност или раса.

КАКО ТРЕБА: Кога разговарате, користете ги следните термини „луѓе кои боледуваат од коронавирус COVID-19“, „луѓе кои се лекуваат од коронавирус COVID-19“, „луѓе кои оздравеле од коронавирус COVID-19“ или „луѓе кои умреле откако се заразиле со коронавирус COVID-19“.

КАКО НЕ ТРЕБА: Избегнувајте за луѓето кои ја имаат болеста да користите термини како што се „случаи со коронавирус COVID-19“ или „жртви на коронавирусот COVID – 19“

КАКО ТРЕБА: Зборувајте дека луѓето можат да се „заразат“ или да „заболат“ од новиот коронавирус COVID-19

КАКО НЕ ТРЕБА: Не зборувајте дека луѓето „ја пренесуваат заразата со COVID-19“, „дека заразуваат други луѓе“ или „дека го шират вирусот“, бидејќи сите овие термини укажуваат на намерно ширење на болеста, а со тоа постои ризик заболените лица да станат предмет на обвинувања и напади.

КАКО ТРЕБА: Кога зборувате за ризикот од новиот коронавирус, COVID-19, и општо за епидемијата, користете само вистинити и научно базирани факти и препораки, кои што сте ги дознале од: Министерството за здравство, Институтот за јавно здравје, Светската здравствена организација, УНИЦЕФ и слични институции.

КАКО НЕ ТРЕБА: Немојте да ширите непроверени вести и гласини, исто така избегнувајте да користите пренагласени термини кои поттикнуваат страв, како што се „чума“, „апокалипса“ и сл.

КАКО ТРЕБА: Зборувајте и комуницирајте на позитивен начин, секогаш нагласувајте ја потребата од спроведување на ефективни мерки за заштита, вклучувајќи ги советите за често и правилно миење на рацете, избегнување на допирање со раце на устата, очите и носот, одржување на физичка дистанца, советите за респираторна хигиена. Секогаш имајте во предвид дека за најголем дел од луѓето ова претставува болест која можат да ја надминат. Секогаш повторувајте дека постојат неколку едноставни чекори кои сите ние можеме да ги преземеме со цел да го зачуваме нашето здравје, здравјето на нашите сакани и здравјето на најранливите членови од нашата заедница.

Извор: УНИЦЕФ - <https://www.unicef.org/stories/novel-coronavirus-outbreak-what-parents-should-know>